

# JAK ŠEL ČAS

94. let ing. arch. Zdeněk Vašata  
80. let s hradeckou atletikou  
a nejen s ní





**2024** Je to pro mne významný rok mého osmdesátiletého aktivního působení v hradeckém sportu. K tomuto jubileu se zamýšlím nad svou činností nejen v atletice, ale i v architektuře a ve veřejném životě v Hradci Králové.

# 1937- 1939

## Stáli sokolíci na Strahovských hradbách

V sedmi letech jsem začal chodit do Sokola. Proč? Protože tam chodili všichni kluci ze Slezského. To byla samostatná obec u Hradce Králové. Cvičili jsme ve „Stoleté“ hospodě a později i v hospodě u železničního přezjezu do Slatiny. Desetiletí kluci se připravovali na sokolský slet a scházel jim jeden do skupiny. A tak jsem v 8 letech s nimi cvičil a nakonec jsem jel i do Prahy na Desátý všesokolský slet. Připomíná mě to fotografie z odjezdu u nádraží Slezské Předměstí. Na víc si již nepamatuji. Rád bych věděl, kolik cvičenců ročníku 1930 ze Sletu v roce 1938 ještě žije? „Stáli sokolíci“ je historická sokolská pochodová píseň. Sokolské cvičení na náradí jako je hrazda a kruhy mě daly předpoklad pro pozdější skákání o tyči. Kombinace atletických disciplín a náradí byla dokonce jednou z olympijských soutěží.



vzhůru na slet- ten nejmenší jsem já



s rodiči

Částečně mimo moji pozornost probíhaly události jako táto-va účast na stavbě opevnění, mobilizace, Mnichovská zrada spojenců a 15. březen 1939- okupace vojsky Adolfa Hitlera.

Začala 2. světová válka a v roce 1939 přišli němečtí vojáci. Začalo období Protektorátu Čechy a Morava. Říkalo se Protentokrát. Byl zaveden přidělový systém s potravinovými a oděvními lístky. K jídlu bylo odstředěné mléko, umělý tuk a med, černý chléb a sirob z pampelišek. Na radiu byl lístek s upozorněním, že poslouchání zahraničního rozhlasu se trestá smrtí. V hlavě mám do dneška neustálé hlášení – Über dem.... Nad říšským územím se nenachází žádný nepřátelský svaz. Zatemněná okna byla přísná povinnost. Ve škole jsme museli před každou hodinou hajlovat- zdravit nacistickým pozdravem a učit se němec-ky. Ředitel školy pan Česák, tzv. kolaborant, byl po válce na nádvoří věznice oběšen. Povinně jsme chodili do Kuratoria pro výchovu mládeže. Zakladatelem byl kolaborant Emanuel Moravec, ministr školství, který se na konci války zastřelil. Na hřišti dnešní Slavie jsme začali místo převýchovy provádět lehkou atletiku.



jména zleva : Sobel, Vašata, Ríkl, Semerák, Horník, Hanuš

Byla to doba slávy sprintera Paráčka, tyčkaře Řihoř-ka, začala zářit hvězda Zá-topka, fotbalisty Pepy Bicana /uměl 100 m za 11,1 vt a za rok dal 57 gólů. Po válce hrál chvíli i v Hradci Králové/, hokejis-ty Zábrodského a Konopáska. Za LTC hráli proti Meteoru Svobodné Dvory na přírodním ledu i za mé účasti jako diváka. Zábrodský byl prostovlasý a s šálkou kolem krku. Prostě frajer.

Zaujalo nás to, a tak jsme s kamarádem Jardou Hanušem vytvořili partu 6 kluků, s kterými jsme na hřišti Sokola, proti hospodě „Sto-leté“, začali sami provádět lehkou atletiku. Byla válka, a tak jsme si všechno nářadí vyrobili sami. Tyč byla z tátovy latě, kouli nahrazo-ovala olověná hrouda, stojany byly ze dvou tyček a provázku. Továr-ník pan Hanuš nám dokonce koupil stopky. Jarda Hanuš byl poz-dější úspěšný hradecký atlet- veterán rekordman ve Velké Britanii. Podobné atletické party vznikly na Novém Hradci /S. Stup-ka/ a na Pouchově /pozdější Judr Franc/. Začali jsme spo-lu soutěžit. Několik vybledlých fotografií je svědkem. Všich-ni už odešli do atletického nebe. Moje výkony z této doby? Vzpomínám na skok o dřevěné tyči 2.10 m, výška 1,35 m, 60 m 8,5 s.

Je nutné také připomenout odbojovou činnost sokolskou. Je známá hradecká skupina Jindra z roku 1942 zničená Gestapem. Připomeňme si jména L. Vaněk, F. Pecháček, K. Nesnídal. Z 11631 uvězněných členů ČOS bylo 1212 popraveno. Atentát na generála policie R. Heidricha, zastupujícího říšského protektora stál Čechy údajně 10000 životů. Jen na Hradecku bylo popraveno 27 sociálních demokratů, mezi nimi předseda strany Hampl z Jaroměře a otec výškaře Ládi Schejbala.

# 1944- 1946

Jaro 1945. Končila válka. Poslouchali jsme bombardování Prahy, Drážďan, Pardubic. Přes město proudily kolony německých obyvatel utíkající před frontou. 5. května propuklo v Praze povstání. Přijížděly sovětské tanky, nadšeně vítané, byli jsme svobodní. V květnových dnech byl u sokolského hřiště zastřelen esesákem mladý kluk. Je tam pomníček.



můj první oficiální závod

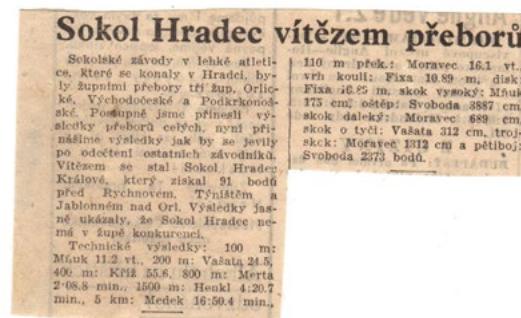
V roce 1944 pořádal atletický oddíl SK Hradec Králové přespolní běh /byl založen 1907 a přijat v roce 1920 do ČsAAU/. Byl to můj první oficiální závod. Sokol byl za války zakázán. Začal jsem chodit trénovat na jejich hřiště za původní reálkou /dnes Zdravotní škola/. Zde jsem se setkal s předsedou Judr Sušickým a závodníky oddílu – bratři Moravcové, Wunsch, Šprynar, Taišl, Mňuk, Medek, Svoboda, Hrynkiv, Wimmer, prof. Markl, jehož krajský rekord ve skoku o tyči 3, 6m jsem později překonal. V dnešní době je hřiště v původním stavu. Není udržované, je nevyužívané, zarůstá křovím a já chodím okolo a vzpomínám.



původní hřiště „reálky“ bylo působištěm atletického oddílu

## Znovu se vzletem sokolím

V roce 1944 jsem vztoupil na Průmyslovou školu stavební. Vzpomínám na návštěvu školy prezidentem Zápotockým, /po něm se jmenovala škola/ kterému byl předložen můj školní projekt. Po odchodu německých vojáků ze sokolovny ji převzala sokolská jednota. Po nutných úpravách hřiště jsme na něm začali trénovat a závodit. Závodit jsme jezdili i do okolních měst. Začalo období mladšího dorostu. V té době byl sportovním novinářem „Práce“ Antonín Bezdíček pozdější vedoucí trenér oddílu. Neustále o nás psal v novinách. Objevují se jména atletů – Hanuš, Vašata, Švestka, Ozarčuk, Hofhanc, Semerák, Brož, Fixa, Jirout, Vávra, Pražan, Majer, Bezdíček, Hrnčíř, Merta, Harašta, Vít a samozřejmě Moravec, Mňuk, nyní už Doksan-ský. Začal jsem skákat na bambusové tyči, později na duralové. Výkony : výška 1,6 m, 60 m 7,5 s, tyč 2,9 m, disk 42,15 m.



článek novináře Bezdíčka z roku 1946

# 1946 - 1948

## Dorostenecká hvězdička



dorostenecké přebory republiky Praha Strahov, 1948



rázovitý styl tyčkaře Vašaty, Praha Strahov



Čechy - Morava - Slovensko : utkání dorostenců v Brně, 1948

Začalo období staršího dorostu. Vyhrál jsem mistrovství republiky dorostu ve skoku o tyči 3,20m a trojutkání dorostu Čechy-Morava-Slovensko v Brně výkonem 3,40m. Úspěšné bylo i družstvo ve složení Hanuš, Fixa, Vašata, Vít, Jirout. Výkony: tyč- 3,40 m, 60 m-7,3 s, 10m- 11,6 s, dálka- 6,21 m



jména zleva: Hanuš, Fixa, Jirout, Vít, -, Vašata

V roce 1946 byly volby a KSČ získala přes 40%. Příčinou byl výsledek války, mnichovská zrada a zřejmě i touha občanů po sociálně spravedlivé, společnosti. V roce 1947 jsem vstoupil do sociálně demokratické mládeže. Vliv na to měla rodinná tradice. Jsem možná nejstarší žijící člen strany, tenkrát to byla Československá strana sociálně demokratická, dělnická.

Maturita na stavební průmyslovce v Hradci s vyznamenáním, na umístěnku jsem nastoupil do Zlína pracovat ve stavebním oddělení Baťových závodů. Za 3 měsíce mě přijali na Vysokou školu architektury v Praze. Neměl jsem s přijetím problém, vzhledem k dělnickému původu. Před školou jsme museli na Stavbu mládeže na Ostravsko. Na stavbu jsme chodili pod svazáckým praporem za zpěvu pokrokových písní. V Praze jsem 3 roky hostoval ve Spartě Praha /tyč 3.70/. Po škole jsem byl 1 rok na vojně v Plzni u dělostřelců. Na armádních přeborech jsem obsadil 2. místo s 3.80m ve skoku o tyči. Byl jsem převelen do Prahy a druhý rok vojny jsem závodil za ATK /později Dukla/ Praha.

V únoru 1948 proběhly tzv. Únorové události, kdy demokratičtí ministři podali politicky naivní demisi. Prezident Beneš ji po nátlaku předsedy vlády Gotwalda podepsal. Na 40 let byla zajištěna lidovědemokratická vláda řízená komunisty. V tomto roce došlo k násilnému sloučení KSČ a sociální demokracie. Stal jsem členem KSČ. Za 1 rok jsem byl na Vysoké škole ze strany vyškrtnut pro sociálnědemokratické postoje. Skončilo tím pádem moje studium architektury v Moskvě, kam jsem byl vybrán.

Skákal pes...



karikatura z maturitního tablu



3 C - Vyšší průmyslová škola stavební Antonína Zápotockého



218 dní do konce vojny v ATK Praha



2. místo v armádním přeboru 1953



stavební praxe ve stavebním oddělení Baťových závodů ve Zlíně

# 1955-1970

## Zpátky tam, kde se dobře žije

Začal jsem pracovat v Hradci Králové a závodit za Spartak /býv. Sokol/. Vedle závodní činnosti jsem 10 let působil jako trenér mládeže. Moji svěřenci později posílili ligové družstvo dospělých. Vzpomínám na jména Skořepa, Fahnrich, Charvát, Dvořák, Hemelík, Dunda, V. Vašata, Hruška a další. Nelze zapomenout na zájezdy do Itálie, Bulharska, na Luční boudu, k Jinolickým rybníkům, ani na rok 1963, kdy jsme postoupili do 1. ligy.



po vítězném utkání v Olomouci 1963



odjezd na sportovní zájezd do Itálie- Dunda nahoře



Skořepa já a Fahnrich



Sportovní výsledky tohoto období:

- přeborník kraje 1957, 1958, 1960
- odílový a krajský rekord 1956- 3.85 m, 1960-3.86 m
- oblastní přebor 1967- 3.92 m,
- ligové utkání 1968- 3.95 m
- celé období jsem byl v první desítce tyčkařů republiky

**Rok 1968- Začal tzv. Pražským jarem a touhou většiny národa po socialismu s lidskou tváří. Zapo-  
jil jsem se do činnosti Klubu anga-  
žovaných nestraníků, která skonči-  
la invazí vojsk Varšavské smlouvy.  
V následující době normalizace  
byl zastaven můj kariérní růst.**

# 1970- 1980

## Hradecký /nejen/ architekt

Nejen atletikou živ je člověk. Nastoupil jsem v roce 1954 do Vojenského projektového ústavu, který se za 3 roky sloučil s hradeckým Stavoprojektem, kde jsem pracoval až do důchodu. Měl jsem možnost pracovat na rozvoji svého rodného města. Moje projektové práce: Územní plán a projekty všech objektů sídliště Pouchov - Věkoše, spoluautor sídliště Moravské Předměstí na základě celostátní soutěže, projekty 5. okrsku pod Novým Hradcem /státní, družstevní, rodinná výstavba/, návrh přístavby hradecké sokolovny a další individuální objekty občanské a bytové výstavby, urbanistické plány měst v kraji, 1. cena v urbanistické soutěži na Malšovou Lhotu a centrum Špindlerova Mlýna, autor vodotrysku při vjezdu do Špindlerova Mlýna. Zastavovací plán a projekty sídliště Nová Paka, soudní budova Jičín, bytové objekty Náchod. Ale také období rekreačního fotbalu s býv. lehkými atlety na sokoláku a stolního tenisu v odborářské soutěži za Stavoprojekt HK.



Výtvarný návrh vodotrysku,  
Špindlerův Mlýn,



přístavba Sokolovny v Hradci Králové



sídliště Pouchov - Věkoše



soudní budova Jičín



spoluautor sídliště Moravské předměstí



družstevní bytová výstavba Moravské Předměstí



Se synem Zbyňkem jsem začal chodit do školního kroužku házené a skončil jako trenér házené v Rudé hvězdě. S družstvem žáků jsem se dostal na 3. místo na mistrovství republiky mezi konkurencí ligových družstev. Prožil jsem krásné chvíle mezi mládeží na turnajích a na zájezdech na hory. Trenéři- to byla parta tatinků, kteří se učili házenou z příruček a pozorováním.

## Házená je když...



syn Zbyňk i střelbě na branku



družstvo mladších žáků RH Hradec Králové a jejich trenéři

# 1980 -1990

V osmdesátých letech se stával padesátimetrový bazén a stadion atletiky se stal stavenišťem. Provoz oddílu lehké atletiky byl na několik let velmi omezen. Trénink se prováděl náhradním způsobem a závodní výsledky tomu odpovídaly. Rekonstrukce stadionu byla dokončena až v roce 1992.

**V roce 1989 proběhla „sametová revoluce“, skončila vláda jedné strany a začal kapitalismus se zastupitelskou demokracií mnoha stran. Po revoluci se házená zhroutila- trenéři začali podnikat, rodiče přestali platit zvýšené příspěvky a policie nás přestala podporovat.**

# 1990-2010



S Jardou Vidrnou a mým bratrem Vaškem při otevření tartanové dráhy. Prosadil jsem v zastupitelstvu města hlasování o jejím financování.

Díky diskaři a reprezentantovi Vidrnovi jsem od roku 1991 začal s veteránskou atletikou ve vrhačských disciplínách, což trvá do dnešních dní.

Končil jsem s projektováním a věnoval jsem se oceňováním bytových nemovitostí a podniků. Založil jsem Komoru soudních znalců Východních Čech a 25 let byl předsedou nebo místopředsedou.

V roce 1998-2002 jsem byl člen Rady města a předseda Komise pro architekturu a rozvoj města. Do roku 2018 jsem byl členem Výboru pro plánování a rozvoj města.



Jaroslav Hanuš v roce 2010 na návštěvě z Velké Británie, kde drží veteránské rekordy ve vrzích. V roce 1943 jsme spolu začínali v Kuratoriu a v roce 2023 Jarda odchází do atletického nebe.



architekti Jaroslav Uhlíř a Zdeněk Vašata. 15 let jsme spolu chodili do školy- od obecné po vysokou. V praxi jsme spolupracovali na výstavbě našeho rodného města.

# 2010-2020



V rámci akce Nejúspěšnější sportovec roku 2015 jsem byl uveden do Síně slávy hradeckého sportu.



V rámci akce Vyhlášení osobností města za rok 2015 jsem obdržel cenu Primus inter pares /první mezi rovnými/ za celoživotní činnost ve výstavbě města a v oblasti sportu.

Mistr republiky ve vrhačském pětiboji v roce 2020 v Kolíně.



## 90 let? Je to prý jen číslo.



### Stručné výsledky:

- 6x mistr republiky v hodu kladivem
- 2x třetí místo v hodu diskem a vrhu koulí
- 1x mistr republiky ve vrhačském pětiboji v roce 2020 v Kolíně, 3924 bodů, což je evropský rekord v kat. 90+
- V roce 2013 jsem vyhrál hod kladivem 32,10 m při pětiutkání středoevropských zemí v Ptuj, Slovinsko.
- V roce 2014 jsem byl třetí v vrhu koulí 8,64 m v Záhřebu při podobném utkání.
- V roce 2015 jsem byl čtvrtý v hodu kladivem v Maďarsku.



stará garda vzpomíná...  
jména zleva: Moravec, Zdeněk a Václav Vašata a Řehák



Vašata, Švestka, Kazda, Bezdíček, Fixa, Hanuš, Vít a Moravec

# 2020- 2024

## Začátek konce?

Primátor města dr. A. Hrabálek mě udělil titul Hradecký poklad v rámci ocenění aktivních seniorů města v roce 2021. Politicky jsem stále aktivní jako předseda Krajského výboru seniorů SOCDEM a člen celostátního předsednictva.



primátor města dr. A. Hrabálek a deset pokladů města



na mistrovství republiky v roce 2020 v Pacově  
jména zleva: Kužel, Vašata, Gryc

- mistrovství ČR veteránů v Olomouci 2023  
kladivo 3. místo 23.56m, disk 4. místo 19.34 m
- mistrovství ČR veteránů v Hranicích 2024  
kladivo 3. místo 21.81 m, disk 3. místo 18.69m
- Pražská veteraniáda 2024 – celkové vítězství s 1172 bodů  
a historicky nejstarší účastník veteraniád - 94 roků a 20 dní
- Memoriál Z. Karáska v hodů diskem 1. místo 20.31 m

**Na závěr moje a i české rekordy SVČAS v kat. 90+:**  
**Hod kladivem 28.48m – světový rekord**  
**Hod diskem 20.31m**  
**Hod břemenem 9.58m**  
**Vrhačský pětiboj 3924 bodů – evropský rekord**



SDRUŽENÍ VETERÁNŮ  
ČESKÉHO ATLETICKÉHO SVAZU

VETERÁN ROKU  
2020

# DIPLOM

za 1. místo



**Zdeněk  
Vašata**

Světový rekord  
v hodů kladivem M90

*Slavka Bruna*

V Šumperku 3. července 2021

# V zdravém těle, zdravý duch

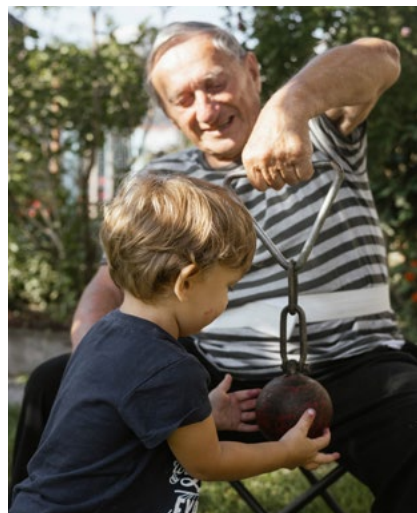
Oslavil jsem s rodinou i sportovními kamarády 94 let. Je to jen číslo, ale je to hodně velké číslo. Statisticky jsem mrtvý muž. Stav dožití je 78 let.

## Mám vlastně ještě sportovní cíle?

Někdo moudrý prohlásil, že cíl není všechno, cesta je vše. Tak nevím. Pro sportovní srdce je vítězství a cíl vše. Na překonání cesty se vůle musí najít. Takový cíl může například být překonání světového rekordu v hodu kladivem v kategorii 95+. Manželka ovšem říká, že cíl je prožít hezky dnešní den.



Když házím v háječku na Slezském diskem, povede se mě dobrý hod, dívám se na kačenky v jezírku a vzpomínám na dětské hry v háječku– nepřípadá mě stárí tak špatné. Samozřejmě člověka nesmí nic bolet. Nebo jen málo.



s vnukem Danečkem



s pravnuky Hynečkem a Damiánkem

Důležitým předpokladem k úspěšnému stárnutí je rodinné zázemí. Mít radost ze svých dětí, vnuků a pravnuků. V nich je pokračování našich genů a v tom je naše nesmrtelnost.



děti zleva : Anetka, Zdenda, Zbyněk, Zdena a Radka.

# 2024

Nezbývá než bilancovat můj sportovní a veřejný život. Nestal jsem se sportovním reprezentantem, nestal jsem se novým Gočárem ani senátorem. Kdybych se jimi stal, asi bych netrénoval mládež a nedělal množství veřejných funkcí. Stal jsem se ale hradeckým patriotem.

ing. arch. Zdeněk Vašata

